

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/03/2023 09:24
Sayı: E-120.07-1187536
PATARA

Sayı : E-85112434-610-3559523

Konu : Soru Önergesi

7/64860 GK 174

7/65888 }

7/65891-92 } GK 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/68814 GK 12

7/69439-40 GK 12

- İlgi : a) 27.05.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.1021580 sayılı yazınız.
b) 16.06.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.1032877 sayılı yazınız.
c) 29.07.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.1054426 sayılı yazınız.
ç) 11.08.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.1059770 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (18 Sayfa)

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL BÜLBÜL'ÜN 7/64860 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Burdur ili, Yeşilova ilçesi, Yarışlı Gölü'nün güneybatısında, Kümbet Pınarı kaynağının bulunduğu kayalık üzerinde, hayvan tasvirlerinin bulunduğu alan Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararı ile korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

Söz konusu kaya resimlerinin tahrip edildiği iddiaları üzerine Burdur Müze Müdürlüğü uzmanlarınca ivedilikle yerinde inceleme yapılmıştır. Müze Müdürlüğünce hazırlanan rapor Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca değerlendirilmiş olup kültür varlığı olarak tescil edilen kaya resimlerinin olduğu bölümde, geçmiş tarihlerde yazıldığı anlaşılan spreyci boyayla yazılmış yazıların Müze Müdürlüğü denetiminde temizlenmesine, alanda devrilmiş vaziyette bulunan uyarı levhasının aynı yerine Müzesi denetiminde yerleştirilmesine karar verilmiştir.

Bakanlığımıza tahsisli tüm taşınmaz kültür varlıklarının yerinde korunabilmesi için yapılacak uygulama çalışmalarından önce gerekli projelendirme çalışmaları yürütülmekte, akabinde ilgili Koruma Bölge Kurulunca onaylanan projeler doğrultusunda, en az müdahale ile geleneksel malzeme ve yapım teknikleri kullanılarak, koruma ilkeleri gözetilerek ve esere özel sistem seçimleriyle birlikte restorasyon, bakım-onarım çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu aşamada, yapılar en ince ayrıntısına kadar elden geçirilmektedir. Dolayısıyla sonradan yapılmış, yapıya görsel/fiziksel zarar veren tüm graffitiler de temizlenmektedir. Kullanım amacına göre gerekli kamera, CCTV, izleme sistemleri de restorasyon çalışmalarını izleyen süreçte yapılara entegre edilmektedir. Taşınmaz kültür varlıklarının ziyarete/kullanıma açılmasından sonra ise söz konusu sistemlerle izleme yapılmakta, ayrıca ihtiyaç duyulan sayıda güvenlik personeli atanarak yapıların ziyaret saatleri dışında da güvenliği temin edilmektedir.

Söz konusu uygulamalar, yıllık olarak belirlenen Yatırım Programı çerçevesinde, ödenekler nispetinde gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizde müze ve örenyerlerinde bulunan taşınır-taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının restorasyon ve konservasyon çalışmaları, müzelerde ve yurt içi/yurt dışındaki geçici sergilerde eserlerin korunması için uygun iklim, depolama ve teşhir ortamlarının araştırılması, tarihi yapıların malzeme ve koruma sorunlarının tespit edilmesi, yapı malzemelerinin analizleri, onarım malzemelerinin geliştirilmesi gibi

alışmalar Genel Müdürlüğe bağlı Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Mdrlklerincede yrtlmektedir.

Bölge Laboratuvarlarınca müze koleksiyonlarının sağlıklı ve güvenli bir biçimde korunmasını sağlamak amacıyla işlevsel ve etkili bir strateji oluşturulması için fiziksel, çevresel ve koleksiyon anlamında durum tespit çalışmaları yapılmakta; elde edilen sonuçlar doğrultusunda her müze için ayrı bir koruma planlaması uygulaması gerçekleştirilmekte; acil olanlar öncelikli olmak üzere eserlerin konservasyonuna yönelik uygulamalar yapılmaktadır.

Ayrıca, Laboratuvar Mdrlklerincede renyerlerinde müze müdürlükleri ile yerli ve yabancı bilim adamları tarafından gerçekleştirilen kazı ve sondaj çalışmalarında ortaya çıkarılan yapı kalıntılarının ve mozaiklerin yerinde korunması veya müzeye nakledilmesi çalışmaları da yrtlmektedir. Bugüne kadar yüzlerce metrekarelik mozaik müzelere nakledilmiş veya yerinde konservasyon çalışmaları gerçekleştirilmiş, yine yüzlerce metrekarelik duvar resmi konservasyonu çalışması yapılmıştır. Açık alan çalışmaları kapsamında Laboratuvar Mdrlklerincede yürütülen çalışmalardan biri de "Vandalizm" ile mücadeledir. Ayrıca, Bakanlığımız sorumluluğunda olsun ya da olmasın açık alanlardaki taşınmaz kltr varlıkları üzerine spreyci boya niteliğindeki boylarla yazılan yazıların silinmesi çalışmaları laboratuvar uzmanlarınca gerçekleştirilmektedir.

lkemizin kltrel zenginliğinin ortaya çıkarılmasına yönelik Genel Müdürlük ve taşra teşkilatınca 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında tespit ve tescil çalışmaları srdrlmektedir.

Bu kapsamda yürütülen envanter işlemlerinin, elektronik ortamda yönetiminin sağlanabilmesi, Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerinde yürütülen iř ve işlemlerin analiz edilmesi amacıyla Taşınmaz Ulusal Envanter Sistemi (TUES) kurulmuştur. Bu doğrultuda Kurul Müdürlükleri uzmanlarınca yapılan incelemelerde tespit edilen kltr varlıkları ve sit alanları kurul kararlarıyla tescil edilerek kltr envanteri kayıtlarına alınmakta, ilgili Kurumlar da bilgilendirilmektedir.

Bakanlığımıza bağlı müze ve örenyerlerinde koruma bilinci son yıllarda büyük oranda gelişim göstermeye başlamıştır. Özellikle okul çağındaki gençlerimizin belirli programlar dhilinde yıl içinde müze ve örenyerlerinde gerçekleştirilen uygulamalı görsel içerikli etkinliklerde bu durum izlenebilmektedir. Günümüzde müzelerin teşhir ve tanzim unsurlarının yanında "eğitim ve iletişim" işlevi de öne çıkmaktadır. Artık hemen her müzede ve renyerinde ağdaş müzecilik anlayışı doğrultusunda kltrel değerlerin yaşatılması, korunması, estetik ve sanatsal zevklerin geliştirilmesi amacı ile seminerler, konferanslar, geçici sergiler, müze eğitim çalışmaları ve kltrel amaçlı geziler düzenlenerek kltrel değerlerimizin korunması bilinci aşılanmaktadır.

“Ağaç yaşken eğilir” atasözünden hareketle ilkököl düzeyindeki çocuklara költür varlıklarının korunması, költür varlığı kaçakçılığının ve tahribatının önlenmesi konularında bilinç artırmaya yönelik “Biri Arkeolog mu Dedi” isimli çocuk hikâye kitabının basımı 2021 yılında gerçekleştirilerek müze müdürlükleri vasıtasıyla yaklaşık 50.000 çocuğa ulaştırılmıştır.

2021 yılı itibarıyla başlanılan ve halk-devlet işbirliğini güçlendireceği düşünülen proje kapsamında, költür varlıklarımızın korunması, kaçakçılığın önlenmesi ve tahribatın önlenmesi konularında halkımızı bilinçlendirmek adına kaçak kazıların yoğun yaşandığı bölgedeki köyler ziyaret edilerek bölge halkı ile sohbetli bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır.

Zengin költürel mirasa sahip ölkemizde yaşanan költür varlığı kaçakçılığı, költür varlığı tahribatı ve tarihi eser bulmak amacıyla yapılan kaçak kazı olaylarının önüne geçebilmek için farkındalık oluşturmak amacıyla TV kanalları ve sosyal medya hesaplarında yayımlanmak üzere 4 kamu spotu hazırlık çalışmaları tamamlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Ayrıca, videoların İngilizce versiyonları da hazırlanarak UNESCO nezdinde yayımlanması sağlanacaktır.

Farkındalık çalışmaları kapsamında; geçmişten bize bizden de geleceğe miras kalacak olan költür varlıklarımızın korunması, költür varlığı kaçakçılığı ve tahribatının önlenmesi konularında çocuklar, veliler ve eğitimcilere ulaşarak farkındalık bilinci oluşturmak amacıyla somut olmayan költürel miraslarımızdan birisi olan “Karagöz Gölge Oyunu”nun sahnelenmesine yönelik çalışmalar tamamlanmıştır. Bu oyunun bir videosu hazırlanarak Bakanlığımız sosyal medya hesaplarının yanı sıra İngilizce olarak UNESCO’nun resmi yayın organlarınca da yayımlanması planlanmaktadır

Ölkemizin zengin költür mozaiğini oluşturan tüm költür mirasımız ayırım yapılmaksızın korunmakta, değerlendirilmekte ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için gerekli çalışmalar yürütölmektedir.

Bu kapsamda, költür varlıklarının tahribine veya kaçak define kazılarının yapıldığına ya da yapılacağına dair Bakanlığımıza iletilen ihbar ve başvurular ivedilikle kolluk birimlerine yönlendirilerek gerekli işlemler başlatılmakta, bununla birlikte Valiliklerden költür varlıklarının bulunduğı alanlara önleyici devriye kontrollerinin yapılmasının sağlanması istenmektedir. Költür varlıklarının bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarar görmesine sebebiyet verenler hakkında 2863 sayılı Költür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun 65’inci ve 74’üncü maddelerine muhalefetten Bakanlığımızca suç duyurusunda bulunularak adli süreçler titizlikle takip edilmektedir. Bununla birlikte cezai müeyyidelerin artırılması da dâhil olmak üzere anılan Kanun’da değışiklik

taslağı hazırlanmış olup söz konusu çalışmalar ilgili Kurumlar ile koordinasyon halinde sürdürölmektedir.